

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/934/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203336
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813203336.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., Politických vězňů 1272/21, Praha 1, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, Bratislava, proti odporkyňi Y. F., naposledy bytom Q. č. XX, toho času na neznámom mieste, zast. opatrovníkom JUDr. M. Y., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, o zaplatenie 914,87 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 10C/430/2013-50 z 22.7.2014 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania a v tejto časti v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej aj súd prvého stupňa alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 914,87 € spolu so 6 % ročným úrokom od 17.7.2014 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,05 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o návrhu na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie), ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 914,87 €, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 914,87 € od 5.8.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy zo 914,87 € od 13.10.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,05 €.

Zo zmenky predloženej navrhovateľom zistil, že táto bola vystavená odporkyňou dňa 9.2.2010 na zmenkovú sumu 914,87 € a zmenkový úrok bol dojednaný vo výške 0,25 % denne od 5.8.2010. Zmenka bola vystavená v Rožňave a spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. ako pôvodný veriteľ previedla zmenku indosamentom (rubopisom) na navrhovateľa, o čom bol na druhej strane zmenky vykonaný písomný záznam. Tým sa stal majiteľom zmenky navrhovateľ. Zmenka obsahovala všetky zákonom predpokladané náležitosti vyplývajúce z ust. § 75 zák. č. 191/1950 Sb. o vlastnej zmenke, okrem údaju o splatnosti. V súvislosti s indosovaním zmenky došlo k situácii, kedy pôvodná zmenka stratila charakter zabezpečovacej zmenky a stala sa zmenkou na platenie. Nebolo však preukázané, že by odporkyňa od vystavenia zmenky a ani po jej indosovaní vzniesla nejaké námietky. Z týchto dôvodov posudzoval zmenku a záväzky zo zmenky v zmysle zák. č. 191/1950 Sb.. Keďže odporkyňa nevzniesla žiadne námietky a zmenková suma nebola doposiaľ uhradená, nárok navrhovateľa z titulu plnenia zmenkovej sumy súd považoval za dôvodný, vrátane 6 % zákonného ročného úroku a zmenkovej odmeny.

Konštatoval, že navrhovateľom predložená zmenka je zmenkou na videnie a táto je splatná pri predložení, pričom za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde. V zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Sb. vystaviteľ zmenky ustanovil zúrokovanie zmenkovej sumy

a úroková miera bola uvedená sadzbou 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne. Konštatoval, že zmenkový zákon výšku úrokovej miery neupravuje a jej určenie ponecháva na vystaviteľa. V prípade, že zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke je preto potrebné vychádzať z ust. § 39 Občianskeho zákonníka a skúmať, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi neplatný. Zmenkový úrok plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov však nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje. V čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských a ostatných úveroch pre domácnosť nižšie ako 14 % ročne, ktorú sadzbu dohodnutý zmenkový úrok vo výške 91,25 % ročne viacnásobne prevyšuje, z ktorého dôvodu súd úrokovú doložku na zmenke považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle ust. § 39 Obč. zák.. Odporkyňa zaviazala iba na zaplatenie 6 % ročného úroku odo dňa zročnosti zmenky, t.j. v danom prípade odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu odporkyni z dôvodu, že navrhovateľ nepredložil dôkaz, kedy pred podaním žaloby sa stala zmenka zročnou, preto priznal navrhovateľovi 6 % ročný úrok od 17.7.2014, dňom nasledujúcim po doručení návrhu opatrovníkovi odporkyne a v prevyšujúcej časti návrh na zaplatenie 6% úrokov zo zmenkovej sumy zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a vzhľadom na čiastočný úspech oboch účastníkov konania žiadnemu z nich náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým súd zamietol zmenkový úrok 0,25 % denne zo zmenkovej sumy, ako aj voči výroku o nepriznaní náhrady trov konania v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/, 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., teda z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil so záverom súdu, že dohodnutý zmenkový úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že zmenku vystavila odporkyňa, túto dobrovoľne podpísala a išlo o prejav jej slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky. Odporkyňa teda mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. Poukázal ďalej na nespornosť záväzku odporkyne za zmenku zaplatiť. Nespornosť záväzku odporkyne sa pritom nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Záväzok odporkyne zaplatiť aj zmenkový úrok je teda platný a má byť priznaný v súdnom konaní, a to o to viac, že odporkyňa žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformulovala. Vzhľadom na tieto skutočnosti a s poukazom na rozhodnutia iných okresných súdov, ktoré priznali navrhovateľovi nárok v plnom rozsahu, navrhol zmeniť rozsudok tak, že súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie.

Opatrovník žalovanej sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je opodstatnené, lebo postupom súdu prvého stupňa bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, preto odvolací súd rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. v odvolaní napadnutej časti zrušil a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v rozsahu zrušenia.

V konaní došlo k vade v procesnom postupe súdu, ktorá má za následok odňatie práva účastníkom konať pred súdom a na ktorú odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti v zmysle ust. § 212 ods. 3 O.s.p.

Táto vada spočíva v tom, že hoci súd prvého stupňa oznámil, že vo veci bude verejne vyhlásený rozsudok, následne vykonal vo veci pojednávanie, na ktoré nepredvolal účastníkov konania a tým im znemožnil realizáciu ich procesných práv s tým spojených.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať

dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci nie sú preto splnené podmienky vyplývajúce z ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že predpokladom uskutočnenia pojednávania a rozhodnutia v neprítomnosti účastníkov je riadne predvolanie účastníka na pojednávanie, ktorý sa nedostaví a ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Predvolanie účastníkov na pojednávanie sa musí doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci z obsahu spisu splnenie podmienok pre pojednávanie súdu v neprítomnosti účastníkov dňa 22.7.2014 preukázané nie je.

Uznesením zo dňa 15.7.2014 sudkyňa rozhodla, že dňa 22.7.2014 o 13.00 hod. bude na Okresnom súde v Rožňave vyhlásený rozsudok vo veci samej. Uvedené oznámenie bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 16.7.2014. Následne však obsahom spisu je zápisnica o vyhlásení rozhodnutia, v ktorej sa konštatuje, že účastníci neboli prítomní. Ďalej zo zápisnice o vyhlásení rozhodnutia je zrejmé, že súd oboznámil listinné dôkazy - zmenku, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a následne vyhlásil rozsudok.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že účastníci neboli vôbec predvolaní na pojednávanie, nemali vedomosť o tomto pojednávaní a nemohli tak realizovať svoje procesné právo predniesť návrh, resp. svoju obranu, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, vyjadriť sa k návrhom na vykonanie dôkazov ako aj k samotným vykonaným dôkazom a na záver zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Svojim procesným postupom súd v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom, nepochybne odňal právo účastníkom konať pred súdom, t.j. došlo k znemožneniu uplatniť procesné práva priznané im Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov. Keďže pre odvolací súd z ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. vyplýva povinnosť vždy zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v prípade, ak súd prvého stupňa postupoval v konaní predchádzajúcom vydaniu odvolacím súdom preskúmaného rozhodnutia v rozpore so zákonom tým spôsobom, že takéto konanie bezprostredne malo za následok odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Občiansky súdny poriadok, upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní, ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka konania na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

Pojednávať v neprítomnosti účastníkov môže súd iba za splnenia podmienok vyššie citovaného ust. § 101 ods. 2 O.s.p., t.j. ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie bez toho, aby požiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

Po vrátení veci bude teda povinnosťou súdu nariadiť pojednávanie (vzhľadom na potrebu vykonať dokazovanie oboznámením obsahu listinných dôkazov alebo ich prečítaním), na ktoré riadne predvolá

účastníkov konania a umožní im realizovať všetky im priznané procesné práva tak, ako boli vyššie uvedené.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.